

Fakta om kvote 2 i optagesystemet til videregående uddannelser

13. marts 2018

Baggrund

---

15. marts er fristen for at søge ind via kvote 2, hvis karaktergennemsnittet ikke lever op til drømmeuddannelsens krav i kvote 1. Hvad karakteriserer dem, der optages i kvote 2, når man sammenligner med karakteroptaget i kvote 1? Og når bølgerne går højt i debatten om optagesystemet, har argumenterne så altid hold i virkeligheden? I dette mini-notat giver EVA en profil af de studerende, som bliver optaget via hhv. kvote 1 og kvote 2, og gør samtidig op med nogle af de mest udbredte myter i debatten om optagesystemet.

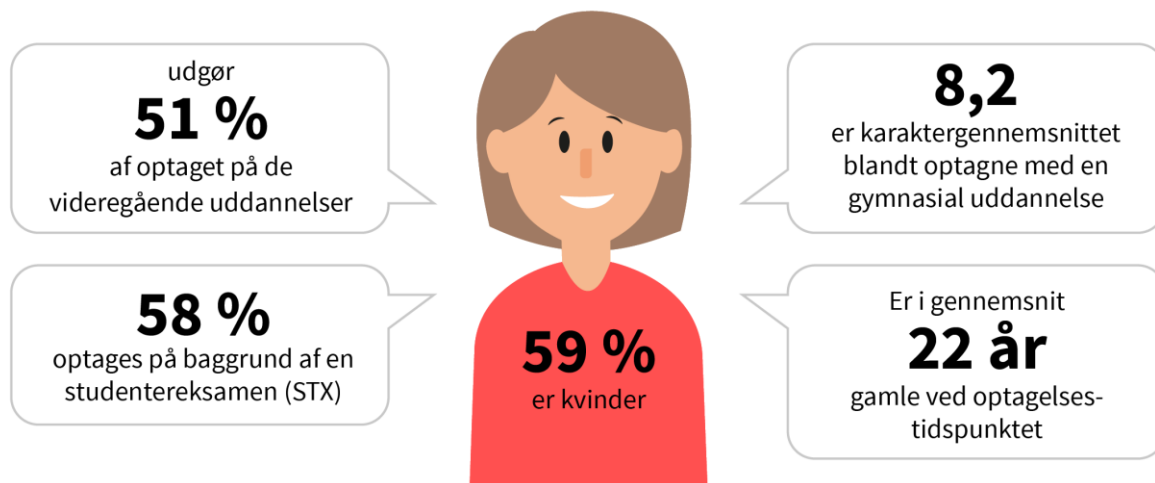
Kontakt

- Seniorrådgiver Bjarke Tarpgaard Hartkopf, 2179 5721, bhf@eva.dk
- Kommunikationschef Trine Borg Harrild, 4091 0021, tb@eva.dk

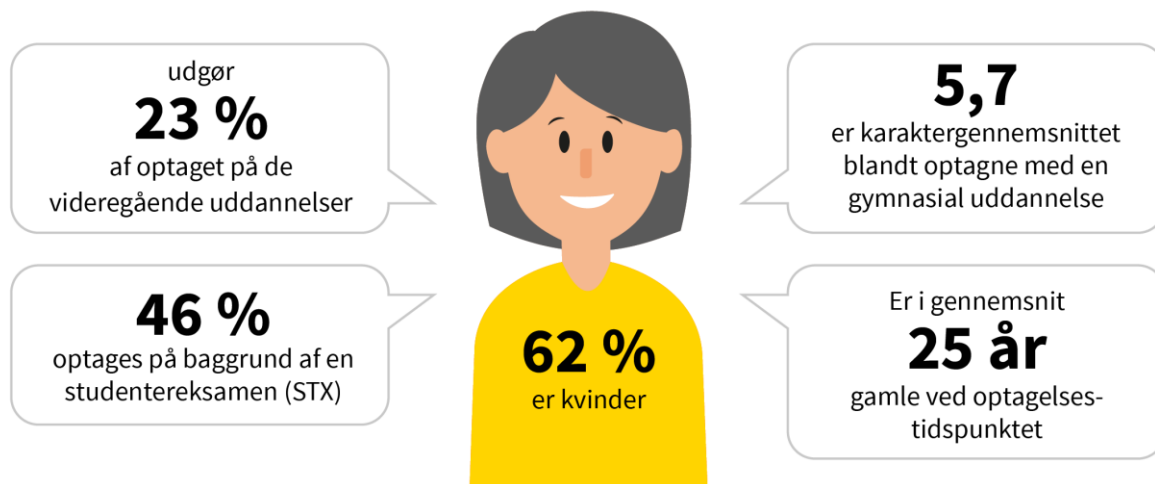

1.1 Kendetegn ved studerende optaget via hhv. kvote 1 og kvote 2

Studerende optaget via kvote 1:

Studerende optaget via kvote 2:

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af registerdata fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT) om alle studerende optaget på en videregående uddannelse i 2016.

Note: De resterende 26 % optages uden for kvotesystemet eller på uddannelser med frit optag. Opgørelserne gælder kun studerende med dansk statsborgerskab.

1.2 Myter og fakta om kvote 1 og 2 i optagesystemet

Det er jævnligt til debat, hvordan man bedst fordeler studiepladserne på de videregående uddannelser og sikrer det bedste match mellem ansøgere og uddannelser. Debatten er dog til tider præget af forestillinger om optagesystemet, som ikke har hold i virkeligheden. Her gør EVA op med nogle af de mest udbredte myter.

Myte nr. 1:

"Kvotet 2 og optagelsessamtaler er bedre til at vurdere 'det hele menneske' og finde de mest egnede studerende"

Fakta:

En motiveret ansøgning eller en optagelsessamtale i kvote 2 giver et øjebliksbillede af ansøgeren. Det gymnasiale karaktergennemsnit, som anvendes i kvote 1, udtrykker derimod, hvad ca. 20 lærere og censorer gennem 2-3 år har vurderet, og afspejler både et fagligt niveau, motivation og vedholdenhed gennem en årrække. EVA's analyser viser desuden, at gymnasiale karakterer hænger sammen med en generel studiekompetence. Jo højere gymnasiale karakterer man har opnået, desto større er sandsynligheden for at få succes senere på uddannelsen.¹

Myte nr. 2:

"Uddannelserne kræver svimlende høje karaktergennemsnit at komme ind på, og det lukker uddannelsesdøren i hovedet på tusindvis af unge"

Fakta:

Det er faktisk kun få studiepladser, som kræver meget høje karaktergennemsnit. 91 pct. af uddannelserne har en adgangskvotient under 9. Og med en gennemsnitlig studentereksamen på omkring 7 i gennemsnit, får man adgang til 3 ud af 4 uddannelsespladser, mens halvdelen af uddannelsespladserne endda besættes helt uden karakterkrav.²

Myte nr. 3:

"Samtaler, egnethedstest og andre alternative optageformer kan nemt implementeres"

Fakta:

Afholdelse af samtaler og test koster både tid og penge, og det er meget svært at opstille nogle kriterier til optag via kvote-2, som faktisk virker efter hensigten. Samtidig skal man huske på, at karaktergennemsnit er en effektiv måde at håndtere optageprocessen med godt 90.000 ansøgere, der hver søger ca. tre forskellige studiepladser.³

Myte nr. 4:

"Karakterer er socialt skæve, og derfor er der en social slag-side i at optage på baggrund af dem i kvote 1"

Fakta:

Det er korrekt, at der er en social skævhed i gymnasiale karakterer. Men forskning tyder på, at den sociale baggrund faktisk slår endnu stærkere igennem i kvote 2. Der er altså en risiko for, at man ved at indføre samtaler og tests i kvote 2 favoriserer akademikerbørn utilsigtet.⁴

Myte nr. 5:

"Alle skal have mulighed for at komme ind på drømmeuddannelsen og kvote 2 skal derfor være større"

Fakta:

Der kommer ikke flere studiepladser ud af at øge kvote 2, fordi der så bliver tilsvarende færre pladser i kvote 1. Færre pladser i kvote 1 vil føre til en øget karakterkvotient, og dermed lukke for adgangen til drømmeuddannelsen for ansøgere, som har klaret sig fornuftigt i gymnasiet, men ikke lever op til kravene i kvote 2. Det er op til den enkelte uddannelse, hvor stor en kvote 2, man ønsker sig, men det bliver altså ikke nemmere for alle at blive optaget på drømmeuddannelsen, hvis man øger kvote 2 optaget.

Fodnoter

1: Se rapporten "Måler gymnasiekarakterer det samme eller forskellige kompetencer?", på EVA.dk.

2: Se notatet "Optag 2017. Udvikling i grænsekotienter" <https://ufm.dk/uddannelse/statistik-og-analyser/sogning-og-optag-pa-videregaende-uddannelser/2017/notat-14-udvikling-i-graensekvotienter.pdf>

3: Se notatet "KOT hovedtal 2017" <https://ufm.dk/uddannelse/statistik-og-analyser/sogning-og-optag-pa-videregaende-uddannelser/grundtal-om-sogning-og-optag/kot-hovedtal/hovedtal-2017.pdf>

4: Thomsen, Jens Peter (2015). "Access to selective university programs through the alternative qualifications admission system – a lever for first generation students or a safety net for the professional classes?" SFI Working paper, august 2015.